

Beszélgetés Bálint Márta színésznővel

„Én, szegény Sudár Anna”

A Budaörsi Jókai Napok keretében, 2008. április 8-án, a Jókai Mór Művelődési Központ és a Magyar Történelmi Szalon közös szervezésében került előadásra Jókai Anna író *„Szegény Sudár Anna”* című regényének színpadi változata. A műből *Scarlat Anna* írt monodrámát, amelyet Kincses Elemér rendezett. Az igencsak nehéz színészi feladatra Bálint Márta, erdélyi származású színésznő vállalkozott. Nagyon jó színésznek kell lennie annak, aki ki mer állni egyes-egyedül a színpadra a közönség megnyeréséért. Sokakban él még Darvas Iván fantasztikus játéka az *„Egy örült naplója”* című darabban. Összevethető ezzel Bálint Márta alakítása: ahogy a puritán, szinte üres színpadon egy pillanat alatt Sudár Annává lényegül, s az első perctől lebilincselve a nézőket, pissenéstelen csendet parancsol. Együtt érezzük át vele a szegény erdélyi asszony minden apró örömét, csalódását, fájalmát

– Utánajártunk, hogy megtudjuk, ki is valójában ez a hatalmas szuggesztív erő sugárzó színésznő?

– Úgy értesültünk, Marosvásárhelyen ünnepelt színésznő volt. Ötven főszerepet játszott a világirodalom legjobb darabjaiban. Csak néhány közülük: volt Regan Shakespeare *„Lear király”* c. darabjában, Larissa Osztrovszkij *„Hozomány nélküli leány”* c. művében. Júliát játszott Strinberg *„Júlia kisasszony”*-ában, Cassandrárt Euripides-Sartre *„Cassandra”* c. darabjában, Regant Shakespeare *„Lear Király”*-ában. Ma-

gyar szerzők műveiben volt Magdó Tamási Áron *„Énekes Madár”* c. darabjában, Estella Krúdy Gyula *„A vörös postakocsi”*-jában, Noémi Jókai Mór *„Aranyember”*-ében, s játszotta a címszerepet Bródy Sándor *„Dada”* című darabjában.

– Miért hagyta el Erdélyt?

– Nem Erdélyt hagytam el, hanem egy olyan rendszert, amelyben kisebbségi sorban élve még inkább embert próbáló feladat volt napról napra helyt állni. A férjemet követtem, amikor ő úgy határozott, hogy Magyarországon keres boldogulást.

– Hogyan élte meg, hogy az anyaország nem fogadta tárt karokkal, s nem kapott megfelelő szerepeket?

– Senki nem hívott, ezért nem is várhattam el, hogy rögtön keblére öleljen a szakma. Arra viszont valóban nem gondoltam, hogy szinte lehetetlen vállalkozás ismeretlenként, bekerülni a színházi elitbe.

– A pályája gazdagodott és más ívet vett. Sikeres előadásteket tart. Emlékezetes volt Kosztolányi Dezső, Lénárd Sándor és Székely János estje is. Mégis, nem hiányzik a színházi csapatomunka?

– Számomra inkább az a meglepő, hogy Jókai Annán kívül még egyetlen „anyaországi” író sem érzett elég erőt és ihletet magában ahhoz, hogy erre vagy hasonlóra vállalkozzon.

– Miért áll közel Önhöz szegény Sudár Anna alakja?

– Minden színésznek, úgy gondolom, vannak kedvelt, illetve kedvenc szerepei. Sudár Anna rendkívül összetett személyiség, és bizony akadnak velem rokon vonásai is. Elsősorban azonban nem ezek miatt, hanem a monodrámá jellegéből adódó hatalmas kihívás miatt vált Sudár Anna szerepe pályafutásom egyik kedvencévé.

– Találkozott-e otthon ilyen Sudár Annákkal, és mennyiben segítettek saját élményei a szerep megformálását?

– A diktatúrában megélt évek tapasztalatai természetesen segítettek a darab mélyebb összefüggéseinek megértését és a szerep megformálását is. Ugyanakkor Sudár Annának nem csak Erdélyben fordulnak elő. Egy kisiklott életű asszony mindenkor és minden időben aktuális drámájáról van szó, küzdelméről az unokájáért, az identitásáért, a vágyaiért. Mindert szilárd erkölcsi tartással, erős hittel teszi, ezzel ő maga válik reménységűvé, így tanítván arra, hogy még a lehetetlentől is van kiút, hiszen mindig van remény legalább a reményre. Ez a darab legfontosabb üzenete számomra.

– Honnan magában ez az óriási ősi erő, amely a darab elejétől a végéig fogva tartja a nézőt?

– Minden alkalommal arra töreksem, hogy katarzist éljen át a néző. Ha sikerül életem, akkor nyújtom a legtöbbet a színpadon. Talán Istentől kapott képesség az, amit ősi erőnek nevez, nem tudom biztosan, mindenestire nagyon megtisztel ezzel.

– Hogyan tovább?

– Tele vagyok tervekkel, de előre ha megengedi, nem fedem fel őket.